

2015-05-20

Ert dnr
A2015/1050/ARMAvdelningen för arbetsgivarpolitik
Tommy Larssona.registrator@regeringskansliet.se
susanna.ribrant@regeringskansliet.se

Tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet – del II (SOU 2015:38)

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) tillstyrker förslaget om entreprenörsansvar men anser att ansvaret inte bör gälla samtliga entreprenörer över en arbetsgivare i en kedja eller som utgångspunkt avse avtalad lön.

Förslaget rörande kontaktperson kan inte anses vara tillräckligt för att kravet på transparens och förutsebarhet enligt EU-rätten ska vara uppfyllt.

Det är synnerligen viktigt att det även i det fortsatta lagstiftningsarbetet inte övervägs något ansvar avseende utstationerade arbetstagares löner för privatpersoner, företag och andra juridiska personer som endast är beställare av en tjänst och som inte själv är entreprenör.

Utredningens överväganden och förslag

Entreprenörsansvaret

Enligt tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet ska ett entreprenörsansvar gälla inom byggsektorn i varje medlemsstat. Alternativet som står till buds är att medlemsstaterna genomför andra lämpliga åtgärder för att säkerställa att en arbetstagare som är eller har varit utstationerad i medlemsstaten ska kunna få ut sin lön även om den egna arbetsgivaren vägrar eller inte kan betala lönen. Riksdagen har tidigare i ett tillkännagivande till regeringen förordat att ett entreprenörsansvar införs i svensk rätt.

SKL kan mot den bakgrunden ställa sig bakom utredningens förslag att införa ett entreprenörsansvar i utstationeringssituationer samt att det ska vara subsidiärt på det sätt som föreslås. Det är rimligt att alla till buds stående medel uttöms i syfte att arbetstagaren får ut sin lön från den egna arbetsgivaren innan arbetstagaren ska kunna vända sig uppåt i entreprenörskedjan med sina krav.

SKL ifrågasätter dock att entreprenörsansvaret ska gälla solidariskt för samtliga entreprenörer i kedjan över arbetsgivarföretaget och att arbetstagaren ska kunna vända sig mot vilken som helst av dessa med sina krav. Det ansvaret bör stanna på den entreprenör som faktiskt anlitar det företag som inte betalar ut lönen. Det är den entreprenören som haft rimliga möjligheter att kontrollera företaget i fråga

innan avtalet ingåtts och därför bör stå risken för att en anlita underentreprenör inte sköter sina åligganden mot den utstationerade arbetstagaren.

SKL anser inte heller att det är rimligt att ansvaret som utgångspunkt ska gälla den avtalade lönen. Utstationeringsdirektivet innebär för svensk del endast att utstationerade arbetstagare ska garanteras den minimilön som gäller i branschen i Sverige. En ordning där arbetstagaren kan kräva ut hela den avtalade lönen av en annan entreprenör än hans eller hennes arbetsgivare torde kunna leda till upplägg som från början syftar till att undgå att betala ut lönen eller att avtala om löner på nivåer som inte är verkliga.

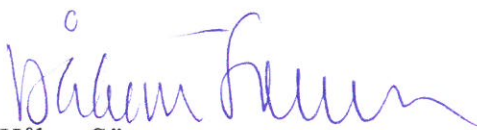
Förslaget i dessa avseenden utgör enligt SKL:s uppfattning ett genomförande av tillämpningsdirektivet som går längre än direktivet kräver på ett sätt som inte är motiverat.

Förbättrad förutsebarhet för utstationerande företag

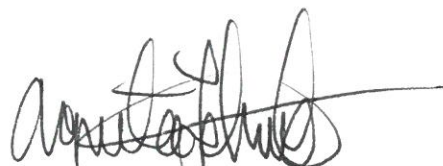
I betänkandet föreslås att arbetstagarorganisationer ska utse kontaktpersoner som utstationerande företag ska kunna vända sig till för att få veta vilka minimivillkor i kollektivavtalen enligt den hårda kärnan i utstationeringsdirektivet som gäller i den aktuella branschen i Sverige. Det är enligt SKL:s uppfattning ytterst tveksamt om förutsebarheten med en sådan ordning blir tillräcklig för att stå i överensstämmelse med EU-rätten och dess reglering rörande den fria rörligheten för tjänster. Det finns heller ingen möjlighet för det allmänna att kontrollera hur en sådan ordning fungerar i praktiken, vare sig när det gäller tillgänglighet eller vilken information som faktiskt lämnas angående vilka villkor som facket kan komma att genomdriva med stöd av stridsåtgärder samt på vilken nivå dessa villkor ligger. Detta är särskilt bekymmersamt eftersom det på den svenska arbetsmarknaden råder viss oenighet mellan kollektivavtalsparterna när det gäller vilka villkor och vilken nivå på villkoren i kollektivavtalen som är möjliga att kräva utifrån utstationeringsdirektivets regler.

SKL ställer sig bakom utredningens förslag om att regeringen ska skapa förutsättningar för medling mellan kollektivavtalsparterna angående vilka villkor som bör kunna krävas i förhållande till utstationerande företag. Enligt SKL:s uppfattning bör det ligga i kollektivavtalsparternas intresse att enas i dessa frågor och gemensamt verka för en ordning som är långsiktigt hållbar i ett EU-perspektiv.

Sveriges Kommuner och Landsting

Håkan Sörman

Agneta Jöhnk